

Κοπεγχάγη, 13 Δεκεμβρίου 2002

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΥΠΕΞ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Ο Υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Παπανδρέου ενημέρωσε σήμερα το μεσημέρι τους Έλληνες δημοσιογράφους για τις εργασίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιείται εδώ, στην πρωτεύουσα της Δανίας.

Ο κ. Παπανδρέου εισαγωγικώς τόνισε τα εξής:

«Το σημερινό Συμβούλιο δεν έχει τελειώσει βεβαίως, αλλά θέλω να σας ενημερώσω για τα εξής:

Πρώτα απ'όλα, υπάρχει μία εμπλοκή στη διεύρυνση, ιδιαίτερα με την Πολωνία. Έχει διακοπεί το Συμβούλιο, γιατί οι διαπραγματεύσεις με την Πολωνία δεν προχωρούν, όσον αφορά το οικονομικό πακέτο και ο κ. Ράσμουςεν, ο Προεδρεύων, ζήτησε να υπάρχει χρόνος και έτσι στο γεύμα θα συζητήσουν το οικονομικό κομμάτι της διεύρυνσης και ιδιαίτερα το θέμα της Πολωνίας. Ήδη, αυτή την ώρα, γίνονται διμερείς επαφές. Ο Πολωνός Υπουργός Εξωτερικών έχει ζητήσει και από εμάς να μας δει, για να μπορεί να υπάρξει, αν υπάρξει, μια διευθέτηση αυτού του προβλήματος. Φαίνεται όμως, ότι αυτή τη στιγμή υπάρχει ένα αδιέξοδο. Είναι και αυτό βεβαίως, μέσα στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων. Ήταν γνωστό ότι θα είχαμε στα οικονομικά θέματα δύσκολες διαπραγματεύσεις μέχρι την τελευταία στιγμή.

Άρα, λοιπόν, δεν υπάρχει συζήτηση και ούτε ήταν προγραμματισμένο να γίνει συζήτηση για όλα τα θέματα της διεύρυνσης. Όμως, συζητήσαμε για άλλα θέματα και ουσιαστικά πήραμε σημαντικές αποφάσεις για τα άλλα θέματα.

Πρώτα απ'όλα, για **το θέμα της Τουρκίας** υπάρχει η απόφαση, μετά από κάποια συζήτηση, η Ευρωπαϊκή Ένωση να ενθαρρύνει την Τουρκία να συνεχίσει ενεργά τη μεταρρυθμιστική διαδικασία. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δεκεμβρίου του 2004, εφόσον διαπιστώσει βάσει έκθεσης και σύστασης της Επιτροπής, ότι η Τουρκία πληροί τα πολιτικά κριτήρια της Κοπεγχάγης, θα αρχίσει η Ε.Ε. ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Τουρκία. Θα έλεγα ότι είναι μία σημαντική προσφορά προς την Τουρκία. Είναι μια ημερομηνία. Βεβαίως, τα κριτήρια της Κοπεγχάγης είναι απαραίτητα και εκ των πραγμάτων για κάθε υποψήφια χώρα υπάρχουν τα κριτήρια αυτά τα οποία πρέπει να πληροί η οποιοδήποτε υποψήφια προς ένταξη χώρα.

Γνωρίζουμε, βεβαίως, ότι υπάρχει μία αρνητική αντίδραση στην κοινή γνώμη στην Τουρκία και όπως γνωρίζετε και η Ελλάδα είχε προτείνει ως ημερομηνία το 2004.

Υπάρχουν κι άλλα στοιχεία για την Τουρκία, όπως η εταιρική σχέση, αλλά ουσιαστικά δεν έχουν μεγάλο ενδιαφέρον, όπως θα τα δείτε αργότερα.

Το δεύτερο που συζητήσαμε ήταν **το κεφάλαιο «Βουλγαρία – Ρουμανία»**. Είναι μια πολύ καλή απόφαση. Η απόφαση για την προσχώρηση δέκα χωρών, όπως αναφέρεται, προσδίδει νέο δυναμισμό στη μελλοντική προσχώρηση της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας. Χαιρετίζεται η σημαντική πρόοδος τους και η Ένωση προσβλέπει στην παγίωση των αποτελεσμάτων που έχουν επιτευχθεί, μέχρι στιγμής, στις δύο αυτές χώρες.

Συγκεκριμένα-και αυτό είναι το σημαντικό για τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία-σύμφωνα με τα Συμπεράσματα και ανάλογα με την περαιτέρω πρόοδο που θα υπάρξει με την πλήρωση των κριτηρίων ένταξης, ο στόχος είναι να υποδεχθούμε τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία ως μέλη της Ε.Ε. το 2007. Αυτός ήταν ο στόχος. Είχαμε και εμείς, ως Ελλάδα, συμβάλει ουσιαστικά με non paper που είχαμε καταθέσει εδώ και ένα χρόνο στο να προσδιορισθεί ακριβώς η πορεία ένταξης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας. Να μη χάσουν, δηλαδή, το τρένο της διεύρυνσης και με συγκεκριμένο στόχο, όπως και οι ίδιοι είχαν βάλει, και τελικά υιοθετείται εδώ στην Κοπεγχάγη. Ελπίζω, λοιπόν, να είναι ευτυχείς οι Βούλγαροι και οι Ρουμάνοι. Όλα αυτά, βεβαίως, υπό την προϋπόθεση και πάλι, ότι θα μπορέσουμε να κλείσουμε τα κεφάλαια της διαπραγματεύσεως σε εύθετο χρόνο.

Τρίτο είναι **το θέμα της διευρυμένης Ένωσης**. Δηλαδή, της συζήτησης για τους γείτονές μας, οι οποίοι αλλάζουν με τη διεύρυνση, γιατί θα υπάρξουν νέα σύνορα της Ε.Ε.. Άρα, αυτά τα σύνορα θέλουμε να μην κλείνουν τους άλλους απ' έξω, αλλά να είναι γέφυρες συνεργασίας, γέφυρες δημοκρατίας, ανάπτυξης, γέφυρες που θα βοηθήσουν στην ειρήνη και την ασφάλεια της ευρύτερης περιοχής. Υπάρχει ένα ολόκληρο κείμενο για αυτό, που αναφέρεται στα Βαλκάνια, στη Μεσόγειο, στη Ρωσία, που αναφέρεται στην Ουκρανία, Μολδαβία και Λευκορωσία και η Επιτροπή έχει δεχτεί να κάνει, κατά τη διάρκεια της δικής μας Προεδρίας, μια συγκεκριμένη πρόταση για την πολιτική μας πια, σ' αυτή τη διευρυμένη Ευρώπη, με την ελπίδα ότι στη Θεσσαλονίκη θα έχουμε συγκεκριμένα αποτελέσματα για τους τρόπους με τους οποίους θα μπορέσουμε να ενισχύσουμε μια ευρύτερη κοινότητα αξιών, πέρα από τα στενά σύνορα, που δεν είναι τόσο στενά πια, των «25».

Τέλος, θα ήθελα να σας πω ότι υιοθετήσαμε και μια απόφαση, η οποία θα πρέπει βεβαίως να εγκριθεί και από τις υπό ένταξη χώρες, η οποία λέει: «Σήμερα, είναι μια μεγάλη στιγμή για την Ευρώπη. Έχουμε τελειώσει τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις μεταξύ της Ε.Ε. και της Κύπρου, της Τσεχίας, της Εσθονίας, της Ουγγαρίας, της Λετονίας, της Λιθουανίας, της Μάλτας, της Πολωνίας, της Σλοβενίας και της Σλοβακίας». Εδώ υπάρχει μία δέσμευση όλων των χωρών για τη συνέχιση των ενταξιακών διαδικασιών που έχουν αρχίσει και με τις άλλες τρεις υποψήφιες χώρες, που είναι η Βουλγαρία, η Ρουμανία και η Τουρκία.

Αυτά είχα να σας πω και βεβαίως αναμένουμε τι ακριβώς θα γίνει με την Πολωνία. Το θέμα της διεύρυνσης για τις δέκα χώρες, όπως σας είπα, δεν συζητήθηκε. Όμως υπάρχουν τα Συμπεράσματα, τα οποία είναι ικανοποιητικά.

Στην περίπτωση μιας λύσης του Κυπριακού υπάρχουν συμπεράσματα για τη λύση. Στην περίπτωση μη λύσης υπάρχουν συμπεράσματα για τη μη λύση, τα οποία είναι απολύτως ικανοποιητικά.

Σε ότι αφορά τις διπλωματικές προσπάθειες, η ελληνική και η ελληνοκυπριακή πλευρά έχουν πει ότι είναι έτοιμοι για τη διαπραγματεύση. Όπως γνωρίζετε, αν υπάρξει πιθανότητα να κλείσουμε το Κυπριακό θα είμαστε ευτυχείς. Αυτή τη στιγμή δεν έχουμε ανταπόκριση από την τουρκοκυπριακή πλευρά ή την τουρκική πλευρά. Βεβαίως, όμως, τα χρονικά περιθώρια στενεύουν πια ασφυκτικά. Πάντως, η κάθε προσπάθεια θα γίνει και μέχρι την τελευταία στιγμή. Ακούω τις ερωτήσεις σας.

ΣΤ. ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ (ΤΟ ΒΗΜΑ): Ποιά είναι τα χρονικά περιθώρια;

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Τα χρονικά περιθώρια είναι αυτά τα οποία έχει θέσει ο προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πρωθυπουργός της Δανίας Αντερς Ρασμούνσεν: Λήγουν στις 16.30.

Σε αυτό το σημείο ήθελα να πω κάτι: Εάν οι διαπραγματεύσεις για την Πολωνία «τραβήξουν» περισσότερο, θα υπάρξει περισσότερο χρονικό περιθώριο για διαπραγματεύσεις και για το Κυπριακό. Αλλά δεν γνωρίζουμε, αν θα «τραβήξουν» οι διαπραγματεύσεις με την Πολωνία περισσότερο.

Δ. ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗΣ (ΑΝΤΕΝΝΑ): Κύριε Υπουργέ, εμείς αυτό που έχουμε καταλάβει από το πρωί που έχουμε συνεχείς συνδέσεις με την Αθήνα είναι ότι υπάρχει μια δραματική ανατροπή του σκηνικού. Δηλαδή, όταν βγαίνει ο κ. Κληρίδης πριν από 20 λεπτά και λέει ότι υπάρχει «χαραμάδα λύσης» στο Κυπριακό, σημαίνει ότι βρισκόμαστε μπροστά σε ένα νέο πράγμα που δεν το ξέραμε χθες το βράδυ ή σήμερα το πρωί. Έτσι δεν είναι;

Και μια δεύτερη ερώτηση: Υπάρχει και νέο σχέδιο Ανάν αναθεωρημένο του αναθεωρημένου που λένε τα Πρακτορεία; Και επ' αυτού θα θέλαμε μια ενημέρωση.

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Κανένα σχέδιο δεν υπάρχει καινούργιο. Υπάρχει, όμως, διάθεση από τον ΟΗΕ να υπάρξουν διαπραγματεύσεις. Σε αυτήν την πρόθεση εμείς έχουμε ανταποκριθεί θετικά. Αν αυτή η διάθεση του ΟΗΕ σημαίνει ότι υπάρχει και κάποια ανταπόκριση από την άλλη πλευρά, δεν το γνωρίζουμε. Εικάζουμε ότι μετά από τη χθεσινή απόφαση για το 2004 στην Τουρκία υπάρχουν λογικά δύο σκέψεις, στις ομάδες που βρίσκονται εδώ των Τούρκων και των Τουρκοκυπρίων: Η μία είναι μια αρνητική αντιμετώπιση των πάντων που βγαίνει σε ένα κλίμα αντιευρωπαϊσμού, αν θέλετε. Η άλλη είναι ότι ίσως θα πρέπει για να δείξουν ότι δεν χάνουν το πλοίο, να καθίσουν να διαπραγματευθούν και να προσπαθήσουν να κλείσουν το Κυπριακό. Δεν ξέρω τι θα επικρατήσει. Εάν επικρατήσει η άποψη ότι θα πρέπει να υπάρξει διαπραγματεύση μέχρι τελευταίας στιγμής για να κλείσει το Κυπριακό, ίσως αυτή η χαραμάδα να υπάρχει. Αλλά, πράγματι, είναι μια μικρή, πολύ μικρή χαραμάδα αυτή τη στιγμή.

ATHENS NEWS: Κύριε Υπουργέ, στο Σχέδιο Συμπερασμάτων μπορείτε να μας εξηγήσετε τι εννοείται στις παραγράφους 12 και 17 όπου γίνεται λόγος για αναθεώρηση των όρων με τους οποίους μπαίνει η Κύπρος στην Ε.Ε. σε περίπτωση λύσης του Κυπριακού, υπάρχει ενδεχόμενο αυτό που θα συμφωνηθεί μεταξύ ελληνοκυπριακής και τουρκοκυπριακής πλευράς να υποστεί αλλαγές;

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Θεωρητικώς, όταν θα υπάρξει λύση, θα πρέπει η λύση να ενσωματωθεί μέσα στις αποφάσεις της Ε.Ε., π.χ. πώς ακριβώς θα εφαρμοστεί το κοινοτικό κεκτημένο στο βόρειο τμήμα που όλα αυτά τα χρόνια δεν το έχει ενσωματώσει, ενώ η Κυπριακή Δημοκρατία το έχει ενσωματώσει. Οπως, επίσης, αν υπάρξουν κάποιες παρεκκλίσεις που θα ζητηθούν από τη λύση, θα πρέπει και αυτές να ενσωματωθούν μέσα στις αποφάσεις της Ε.Ε.

Είναι τεχνικά όμως θέματα, είναι απλώς μια τεχνική διατύπωση.

Κ. ΑΔΑΜ (ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ): Η επιχειρούμενη διαπραγμάτευση μέχρι τις 16.30 για το Κυπριακό αφορά τί ; Την υπογραφή της Foundation Agreement ή την υπογραφή μιας συμφωνίας των μερών ότι δεσμεύονται να συνεχίσουν τις διαπραγματεύσεις; Αυτή είναι η πρώτη ερώτηση.

Και μια δεύτερη ερώτηση: Μπορείτε να μας διευκρινίσετε, για να μην έχουμε αμφιβολίες, η απόφαση του Δεκεμβρίου του 2004 για την Τουρκία να αρχίσει τις διαπραγματεύσεις, θα ληφθεί επί 25 ψήφων; Δηλαδή και με τα καινούργια μέλη ή χωρίς;

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Για το πρώτο ερώτημά σας μπορώ να σας πω ότι η προσπάθεια του ΟΗΕ είναι η απόφαση επί της Foundation Agreement. Εκεί εστιάζεται όλη η προσπάθεια του ΟΗΕ. Δεν έχει προτείνει κάτι άλλο.

Για το δεύτερο ερώτημά σας: Επί 25, βεβαίως. Διότι λογικά θα έχουν ενταχθεί, σύμφωνα και με τις αποφάσεις μας, οι υπόλοιπες 10 χώρες.

Ι. ΧΑΣΑΠΟΠΟΥΛΟΣ (ΜΕΓΑ): Η εμπλοκή που υπάρχει με το θέμα της Πολωνίας μπορεί να μπλοκάρει και το θέμα της ένταξης της Κύπρου, κατά κάποιο τρόπο; Και μια δεύτερη ερώτηση: Περιμένετε να γίνει κάποια συνάντηση μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων μέχρι τις 16.30;

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Στο δεύτερο ερώτημα: Η διαδικασία που ακολουθείται είναι οι εκ του σύνεγγυς συνομιλίες. Είναι μια διαδικασία που έχει προκρίνει και η ελληνοκυπριακή πλευρά και έχει δεχθεί και η τουρκοκυπριακή πλευρά. Αλλά, βεβαίως, «εκ του σύνεγγυς συνομιλίες» σημαίνει ότι πρέπει να έχετε σχετικώς κοντά και τους Τουρκοκυπρίους, αλλά μέχρι αυτή τη στιγμή δεν έχει υπάρξει εμφάνιση ή βούληση αυτής της πλευράς. Να δούμε όμως, μπορεί να υπάρξει.

Στο πρώτο ερώτημα: Αυτό που τόνισε χθες ο κ. Ράσμουσεν (το γνωρίζετε) είναι ότι αν κάποια χώρα δεν μπορεί να ενταχθεί για τον άλφα ή τον βήτα λόγο, δεν σημαίνει ότι και οι άλλες χώρες δεν θα ενταχθούν. Αρα, λοιπόν, θεωρητικώς, αλλά και πρακτικώς, δεν μπορεί να μπλοκαριστεί το θέμα της ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε., λόγω της Πολωνίας, εκτός αν μπλοκαριστεί όλη η διεύρυνση, δηλαδή καθυστερήσει όλη η διεύρυνση λόγω Πολωνίας. Δεν νομίζω να υπάρχει, όμως, χώρα, αυτή τη

στιγμή τουλάχιστον, η οποία να λέει ότι «εμείς πρέπει να παρατείνουμε όλη αυτή τη διαδικασία για μια βδομάδα ακόμα για να καλύψουμε τις ανάγκες της Πολωνίας». Η αίσθηση που υπάρχει είναι ότι στις 16.30 θα ήθελε ο κ. Ράσμουσεν να πάρει απόφαση για όσες χώρες είναι έτοιμες. Βεβαίως, εάν είναι κοντά στο να βρουν μια λύση με την Πολωνία, πιθανώς να παραταθεί κάποιες ώρες αυτή η προσπάθεια, όπως γίνεται πολλές φορές σε αυτές τις συναντήσεις Κορυφής.

A. ΠΟΔΗΜΑΤΑ (ΤΟ ΒΗΜΑ): Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να υποβάλω δύο ερωτήσεις σε σχέση με το Σχέδιο Συμπερασμάτων.

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Πριν προχωρήσετε, να πω κάτι: Το Σχέδιο Συμπερασμάτων, εκτός από αυτά τα οποία σας ανέφερα, δεν έχει υιοθετηθεί. Θα συζητηθεί. Αλλά, βεβαίως, η πρόταση της Προεδρίας προσφέρει μια πολύ καλή βάση για την εξέλιξη.

A. ΠΟΔΗΜΑΤΑ: Το πρώτο ερώτημα αφορά το κεφάλαιο που αναφέρεται στην Τουρκία. Στην παράγραφο 25 αποτυπώνονται αυτά που είπαμε και χθες για την προοπτική να ληφθεί απόφαση τον Δεκέμβριο του 2004 στη βάση της Έκθεσης της Commission και εφόσον διαπιστωθεί ότι η Τουρκία πληροί τα πολιτικά κριτήρια της Κοπεγχάγης. Επειδή παγίως λέγαμε ότι η ενίσχυση της ενταξιακής πορείας της Τουρκίας περνάει μέσα από τα κριτήρια της Κοπεγχάγης, αλλά και από τις ρυθμίσεις του Ελσίνκι, ήθελα να σας ρωτήσω: Γιατί δεν υπάρχει αναφορά σε αυτό το θέμα στο Σχέδιο και πώς το αντιμετωπίζει η ελληνική πλευρά;

Και μια δεύτερη ερώτηση που αφορά στις διατυπώσεις για την Κύπρο, όπου ακόμα και στη διατύπωση που αναφέρεται στην προοπτική μη συμφωνίας, το Σχέδιο Συμπερασμάτων λαμβάνει ως δεδομένο ότι τα δύο μέρη θα έχουν λάβει μια ισχυρή δέσμευση για τη συνέχιση των διαπραγματεύσεων επίλυσης του Κυπριακού, με στόχο την επίτευξη συμφωνίας μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου του 2004. Αρα, σε αυτήν την περίπτωση, πρόκειται είτε για υπογραφή της Foundation Agreement είτε για ανάληψη μιας δέσμευσης από τις δύο Κοινοότητες ότι θα συνεχίσουν τις διαπραγματεύσεις και θα τις ολοκληρώσουν μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου; Αυτές οι δύο εκδοχές είναι στο τραπέζι;

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Στο πρώτο ερώτημα: Υπάρχει, όπως ξέρετε, η εταιρική σχέση που αναφέρεται στα Συμπεράσματα. Στην εταιρική σχέση υπάρχει σαφέστατη αναφορά στην απαραίτητη προϋπόθεση η Τουρκία να συμβάλλει στην επίλυση του Κυπριακού. Δεύτερον, οι αποφάσεις του Ελσίνκι είναι υπαρκτές, δεν είναι μη υπαρκτές, υπάρχουν και θα υπάρχουν, έως ότου εκπληρωθούν. Και όχι μόνο για το Κυπριακό, αλλά και για το 2004 που αξιολογεί τις σχέσεις των υποψηφίων κρατών με τους γείτονές τους και τα πιθανά συνοριακά προβλήματα που έχουν και τη διαδικασία που παραπέμπει στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

A. ΠΟΔΗΜΑΤΑ: Αρα, η συνθήκη προσχώρησης της Κύπρου θα αλλάξει, αν ...

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Βεβαίως, θα αναθεωρηθεί. Θα ήταν περίεργο η Ευρώπη να μη θελήσει να λύσει το Κυπριακό, αν δεν έχει λυθεί. Εδώ υπάρχει ισχυρή βούληση και μάλιστα στα Συμπεράσματα υπάρχει πρόθεση (και ήταν κάτι που εμείς επιδιώξαμε) να υπάρξει όσο γίνεται περισσότερο μια πολιτική δέσμευση. Βεβαίως, η πολιτική δέσμευση είναι πολιτική δέσμευση, δεν έχει καμία νομική ή άλλη δέσμευση.

Βέβαια, αν δεν υπάρξει τελικώς συμφωνία για τη λύση στα Συμπεράσματα αναφέρεται ρητώς ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε πως εάν δεν υπάρξει διευθέτηση, η εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου στο βόρειο τμήμα του νησιού αναστέλλεται, το γνωστό πρωτόκολλο της Commission .

Επίσης θα ήθελα να σας πω ότι τεχνικά για να μπορούν να υπογράψουν οι δύο συμπρόεδροι σύμφωνα με το σχέδιο Ανάν θα πρέπει πολύ σύντομα να υπάρξει λύση γιατί οι τεχνικές διαδικασίες για τη σύνταξη των συνθηκών ένταξης κλπ ήδη ξεκινούν τις επόμενες εβδομάδες. Έχω ήδη στείλει επιστολές σε όλους τους ομολόγους μου για να με βοηθήσουν για τις μεταφράσεις για τις συνθήκες ένταξης των δέκα χωρών, πρόκειται για μια οπωσδήποτε χρονοβόρα διαδικασία. Αρα, λοιπόν, τα περιθώρια για να έχουμε μια ενωμένη Κύπρο μέσα στην Ε.Ε. είναι αρκετά στενά σε ό,τι αφορά τη διαπραγμάτευση, τουλάχιστον για την ημερομηνία της 16^{ης} Απριλίου.

ΚΥΠΡΙΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: *Υπάρχει περίπτωση βελτίωσης της φόρμουλας για την ημερομηνία στην Τουρκία, με αντάλλαγμα η τελευταία να συμβάλει στην επίλυση του Κυπριακού;*

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Το κλίμα που ήταν μέσα σήμερα δεν ήταν ένα κλίμα αλλαγής αυτής της προσφοράς – αν θέλετε – ή της πρότασης ή της απόφασης. Δεν μπορώ να γνωρίζω αν πράγματι έχουμε λύση, αν θα ανατραπεί το κλίμα αυτό, ώστε να βελτιωθεί κατά τι. Όταν λέω κατά τι, δεν θα αλλάξει ριζικά. Θεωρείται από τους περισσότερους, θα έλεγα σχεδόν από όλους ότι δεν πρόκειται για κακή πρόταση, αλλά ότι έχει ερμηνευτεί πολύ αρνητικά. Αυτό, βεβαίως, όπως σας είπα, σημαίνει ότι πιθανώς η τουρκική πλευρά να είναι σε πολύ αρνητικό κλίμα και για τη λύση του Κυπριακού. Μπορεί όμως να υπάρχει και το αντίθετο: Να έχει στείλει η Ε.Ε. ένα πολύ ισχυρό μήνυμα και να έχουν αξιολογήσει οι Τούρκοι ότι πρέπει να κινηθούν για να μη χάσουν το κλίμα, το καράβι –αν θέλετε- αυτής της πορείας και αν όχι σήμερα, το σύντομότερο να λυθεί το Κυπριακό. Μακάρι να είναι το δεύτερο, αλλά δεν το ξέρουμε.

Ν. ΜΕΛΕΤΗΣ (ΕΘΝΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ): *Θα ήθελα να σας ρωτήσω σχετικά με το σχέδιο Ανάν σε συνδυασμό και με την περίπτωση συμφωνίας για τη λύση του Κυπριακού, όπου στην παράγραφο 10 του κειμένου του Σχεδίου των Συμπερασμάτων γίνεται λόγος για δημοψήφισμα και στις δύο πλευρές στις 30 Μαρτίου του 2003. Δεν βλέπω όμως κάποια πρόβλεψη τι θα συμβεί αν απορριφθεί το σχέδιο λύσης, τι θα συμβεί με την ένταξη;*

Και μια δεύτερη ερώτηση: Με ποιόν διαπραγματεύεται ο ειδικός μεσολαβητής από τουρκικής πλευράς και ποιόν θεωρεί η κυπριακή κυβέρνηση ότι είναι ο αξιόπιστος συνομιλητής, με τον οποίο ευδελτομένως θα υπογράψουν το Foundation Agreement;

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Για τη δεύτερη ερώτηση: Πρόκειται για σημαντικό θέμα, γιατί πράγματι δεν είναι εδώ ο κ. Ντενκτάς και είναι από τα θέματα που έχει εγείρει, από ότι γνωρίζω, και η ελληνοκυπριακή πλευρά στον κ. Ντε Σότο. Θα είναι σημαντικό οπωσδήποτε η όποια διαπραγμάτευση να γίνει με άνθρωπο ο οποίος είναι πράγματι εξουσιοδοτημένος. Αν υπάρξει μια τέτοια εξουσιοδότηση, βεβαίως, δεν βλέπω να υπάρχει πρόβλημα από την ελληνοκυπριακή πλευρά να προχωρήσει.

Για την πρώτη ερώτηση: Το ότι δεν αναφέρεται στο δημοψήφισμα, καλώς δεν αναφέρεται. Η Κύπρος εντάσσεται ούτως ή άλλως, σύμφωνα με τα Συμπεράσματα αυτά.

Σας ευχαριστώ.